

Versnellingsplan Onderwijsinnovatie met ICT

flexibilisering

Plan van aanpak 2022

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Introductie.....	3
Waar willen we naartoe? (Doelen)	3
Waar staan we vandaag?.....	4
Een woord vooraf:	4
De projecten van de zone in 2021:	4
Doelen en Inspanningen 2022	6
Projecten	6
In ontwikkeling	7
Geplande publicaties uit de werkgroepen	7
Studentroute 1: Eigen tempo	8
Studentroute 2: Buiten de gebaande paden	8
Studentroute 3: MijnDiploma	9
Studentroute 4: Modulair studeren	9
Werkwijze (Inspanningen)	9

Introductie

Aan de zone nemen momenteel 22 instellingen deel met uiteenlopende visies en projecten op het gebied van flexibilisering. Om het complexe multidisciplinaire vraagstuk behapbaar te houden, heeft de zone bij de start van het Versnellingsplan vier studentroutes als conceptuele weergave van flexibilisering ontwikkeld. Deze routes vormen het ankerpunt voor de projecten. In dit plan van aanpak reflecteren we op de stand van zaken en schetsen wij de doelen voor 2022, het laatste jaar van het Versnellingsplan.

Waar willen we naartoe? (Doelen)

Zoals gezegd hebben we bij de start van het Versnellingsplan 4 studentroutes gedefinieerd die richting moeten geven aan flexibilisering:

- Eigen tempo
- Buiten de gebaande paden
- MijnDiploma
- Modulair studeren

Deze studentroutes geven richting aan veranderingen die op verschillende niveaus spelen:

- Op nationaal niveau: in de nationale infrastructuur en de wet- en regelgeving,
- Op instellingsniveau: in lokale infrastructuur, beleid en didactische opzet.

De volgende doelen zijn geformuleerd

- Op politiek en bestuurlijk niveau wordt op basis van de ervaringen uit de experimenten een gesprek gevoerd over de benodigde stappen om flexibilisering op nog grotere schaal mogelijk te maken. Zo zijn we o.a. met OCW in gesprek over de mogelijke verankering van Microcredentials in het stelsel.
- Er bestaat een toenemende hoeveelheid aan actuele flexibele en persoonlijke onderwijspraktijken bij de deelnemende instellingen.
- Er wordt gewerkt aan een nationale infrastructuur die het o.a. mogelijk maakt voor studenten om zich zonder administratieve drempels in te schrijven bij een vak aan een andere instelling. Over de opschaling en inbedding in het administratieve systeem van de pilot microcredentials zijn we hiervoor met studielink in gesprek.

Waar staan we vandaag?

Een woord vooraf:

Afgelopen jaar was voornamelijk een continuering van de situatie van 2020. De zone Flexibilisering heeft een aantal langlopende trajecten opgestart die niet binnen één jaar zijn afgerond. Er is volop doorontwikkeld. Helaas kon de zone als gevolg van covid-19 vrijwel alleen online vergaderen. Bij 22 instellingen en veel uiteenlopende plannen is het daardoor een uitdaging om de groep bijeen te houden en iedereen aan boord te houden. Je blijft in de zone Flexibilisering een verschil zien hoe de instellingen deelnemen: er zijn zeer actieve instellingen, maar ook een aantal passieve instellingen die meer volgen wat er gebeurt. Ondanks dit gegeven is ook te zien dat we niet stagneren. Veel tijd en aandacht is dit jaar in de grote projecten van de zone gestopt. Er is goede voortgang geboekt in deze projecten en er zijn daarnaast een aantal kennisproducten opgeleverd vanuit de werkgroepen.

De projecten van de zone in 2021:

- **Veranderingen nationale informatie- infrastructuur:** Er is een continue dialoog en verbinding met verschillende gremia over het hoger onderwijslandschap. De verschillende landelijke infrastructurele projecten proberen we te verbinden om stappen te maken naar een student gecentreerde informatie architectuur. In samenwerking met o.a. SURF, Studielink, HO architecten.
- **Studentmobiliteit:** Gedurende 2021 is de basisinfrastructuur van ontsluiten van aanbod - inschrijven – en terugkoppelen van resultaten uitontwikkeld: eduXchange.nl. Niet geheel verrassend is het een complex en uitdagend project gebleken: een samenwerking van 3 instellingen (WUR, TU/e en UU), SURF en een SIS aanbieder. Bovendien is complicerend dat binnen de onderwijsinstellingen de hele onderwijsketen betrokken is en alle instellingen hun processen net anders hebben georganiseerd. Op 23 november is de pilot van start gegaan en op dag één zijn al 9 inschrijvingen over en weer vermeld. Het LDE verband heeft in 2021 definitief een knoop doorgehakt en zich aangesloten en is inmiddels bezig met de eerste implementatiestappen.
- **Microcredentials:** Na de bestuurlijke analyse is er in 2021 een plan ontwikkeld voor een pilot voor het aanbod van Microcredentials. Dit plan is goedgekeurd en we zijn per oktober gestart in samenwerking met 32 instellingen gezamenlijk vorm te geven aan de Microcredential. De aanloopfase van dit project verloopt conform planning en we verwachten in 2022 de eerste Microcredentials uit te reiken.

In 2021 zijn de drie werkgroepen van de zone verdergegaan met de inventarisering van de thema's die spelen voor de desbetreffende werkgroep. Onderwerpen die output behoeften zijn vastgesteld en hier is mee aan de slag gegaan. De producten van deze werkgroepen hebben ons verder gebracht in het nadenken over flexibilisering en het concretiseren van de problematiek. Vanaf de zomer is de werkgroep Onderwijskundige vraagstukken gedeeltelijk samengevoegd met de werkgroep Kwaliteitsvraagstukken. In de aanloop naar het samenstellen van een *blueprint* voor het inrichten van modulair onderwijs bleek samenwerking van meerwaarde. De volgende producten zijn hieruit voortgekomen:

Producten en andere activiteiten in 2021:

- Publicatie waarin de didactische aspecten rondom de route 'Eigen tempo' zijn uitgewerkt van de werkgroep Onderwijskundige vraagstukken (Studentroute 1)
- Publicatie '*Impact van flexibele studentroutes op onderwijslogistiek*' van de werkgroep Technologie en Organiseren in samenwerking met de VU (Studentroute 1, 2, 3, 4).
- Bloemlezing over de mogelijkheden tot flexibiliseren binnen de huidige wet- en regelgeving als het gaat om externe kwaliteitszorg van de werkgroep Kwaliteitsvraagstukken (Studentroute 1, 2, 3, 4).
- **Impact flexibele studentroutes:** deze publicatie heeft als basis gediend om een webinar te organiseren in samenwerking met de SIG Onderwijslogistiek van SURF.
- **Zone Flexibilisering Route 2022:** Dit jaar is het kernteam gestart een overzicht te maken van de route van de zone Flexibilisering. Per studentroute is geplot wat er tot nu toe aan projecten en kennisdocumenten loopt en is opgeleverd. Ook worden mogelijke ontwikkelingen en kansen beschreven. Dit overzicht is in de bijlage toegevoegd.
- Door het jaar heen is er door het kernteam van de zone gesproken aan verschillende tafels, met het doel om mensen te inspireren en tot flexibilisering aan te zetten: bijvoorbeeld EAIE, De SIG Onderwijslogistiek-dag, Sambo-ICT, Doorpakken op Digitalisering, DAAD (German academic exchange service), Online Educa Berlin (OEB) en de Onderwijsdagen (SURF).

Doelen en Inspanningen 2022

Verbinding zoeken (sociaal en inhoudelijk): Dit jaar ligt de focus op uitwisseling en opgebouwde netwerken behouden ook na het Versnellingsplan. Voor het verankeren van het netwerk hebben we contact met de SIG Onderwijslogistiek. De vorm zijn we nog nader naar op zoek.

Verankering van de resultaten (kennisdocumenten): Het laatste jaar ligt de focus op lopende publicaties afronden en disseminatie van onze resultaten. Hiervoor hebben we zoneleden individueel ook uitgenodigd contact met Philip op te nemen.

Leerpunten en bestendinging lopende pilots (Microcredentials en Studentmobiliteit)

Projecten

- **Microcredentials:** we verwachten dat het merendeel van de 32 instellingen die meedoen aan de pilot Microcredentials in 2022 hun eerste aanbod op de markt brengen. Ondertussen zijn we vanuit de regiegroep (aanvoorders flex, plus vertegenwoordigers koepels plus SURF) met een juridische verkenning begonnen hoe Microcredentials kunnen indalen in de wet- en regelgeving. Hiervoor zijn juristen uit het veld én OCW aangehaakt.
- **Project Studentmobiliteit:** Voor 2022 staat de doorontwikkeling van de platform eduXchange op het programma. Daarbij staat enerzijds de uitbreiding naar minoren op het programma, en anderzijds nog wensen vanuit de eerste release, zoals een duidelijke plek voor voorvereisten en de mogelijkheid een begrensd aantal plekken voor exchange studenten open te houden. Ook zien we dat het ontsluiten van elkaars portfolio's ook leidt tot nieuwe concepten voor onderwijsprogramma's die meer in de richting MyDiploma wijzen. Samen met Studielink en SURF exploreren wij hoe eduXchange.nl verder kan indalen in het systeem. Hiervoor zit ook KiesOpMaat aan tafel. We verwachten in de loop van 2022 een routekaart te kunnen aanleveren aan de stuurgrepen.
- **HO Landschap 2030:** In 2021 is veel gesproken over de visie op een Flexibel HO Landschap in 2030. In 2022 worden deze gesprekken voortgezet, in nauwe samenwerking met Studielink en andere relevante actoren zoals DUO. Ambitie van dit project is het schetsen van een gedragen vergezicht dat is gebaseerd op de uitgangspunten van de HOSA en richting kan geven aan bestuurlijke keuzes in de komende jaren. Dit thema is tevens een belangrijke pijler in de Groiefonds aanvraag Digitalisering en zal bij toekenning worden overgedragen aan de Transitiehub Wendbaar.
- **SIS thema-dag:** op 4 februari organiseren wij een themadag waarin zoneleden en

experts uit de instellingen uitwisselen wat de struikelpunten zijn op dit moment en wat belangrijke vereisten zijn aan SISsen van de toekomst. Met als doel als sector een gedeelde set aan requirements te formuleren voor een studentinformatiesysteem

- **TV reeks studentroutes:** Om de ontwikkelingen t.a.v. de studentroutes mooi en aantrekkelijk voor een bredere doelgroep in het licht te zetten wil de zone per studentroute een halfuur in gespreksvorm een video-opname maken. Twee studentenvertegenwoordigers gaan in gesprek met twee professionals. We proberen zo veel mogelijk gebruik te maken van bestaande bemensing/zoneleden.

In ontwikkeling

- **MijnDiploma:** in het kader van de alliantie TuE/WUR/UU is een eerste outline gemaakt van deze route: een voorstel van een transdisciplinaire master, gebaseerd op challenge based learning. In de gesprekken met studenten en bestuurders blijkt dat een helemaal vrije route voor velen nog lastig voor te stellen is. We kiezen er nu voor om vrije routes via 'miniprogramma's' een eerste opstapje/voortraject te geven. Hiervoor werken we ook aan instellingsoverstijgende portfolio's in eduXchange (zie studentmobiliteit) rondom actuele thema's, waar studenten voor een meer of minder groot deel van hun programma een route samen kunnen stellen. De EUR heeft ook een aanvraag voor een nieuwe master in de markt die zich richt op transities en niet op disciplines (Derk Loorbach). We hebben de krachten gebundeld en gaan in ieder geval samen met enkele collega's van OCW verkennen hoe dit binnen de bestaande kaders te passen valt.

Geplande publicaties uit de werkgroepen

- **Werkgroep Kwaliteitsvraagstukken** in samenwerking met de werkgroep Onderwijskundige Vraagstukken is de werkgroep aan de slag met een 'Infographic 'Blueprint module onderwijs'. Een overzicht vanuit onderwijskundig en kwaliteitszorg perspectief over waar je aan moet denken bij het ontwerp van (flexibel) modulair onderwijs. In samenhang met de ontwikkelingen van het kwaliteitskader van de Pilot MC wordt informatie uitgewerkt op het gebied van leeruitkomsten, leerarrangement, toetsing en toelating. Verwachte opleverdatum is voorjaar 2021.
- **Werkgroep Technologie en organiseren**
Bouwstenen: Aan de hand van swimming lanes gebaseerd op de Student Journey identificeert de werkgroep de verschillende organisatorische knooppunten van het proces. Vanuit student- en organisatorisch perspectief worden deze knooppunten verbonden aan mogelijke afspraken, tools, processen e.d. (ofwel bouwstenen) die nodig zijn om dit knooppunt mogelijk te maken. Verwachte oplevering is voorjaar

2022.

Spel Flexibel Onderwijs en Ondersteuning inmiddels werkgroep overstijgend werkt de zone aan een spel ter bevordering van de gezamenlijke taal tussen onderwijsontwerpers en onderwijsondersteuners binnen de instelling. We willen op een toegankelijke manier inzicht geven in de complexiteit en impact van onze studentroutes op organisatieniveau én binnen afdelingen/processen. Verwachte oplevering is voor de zomer in 2022.

- **Werkgroep Onderwijskundige vraagstukken**

Overzicht 'Trends en ontwikkelingen op studentbehoefte aan Flexibilisering' van de werkgroep Onderwijskundige Vraagstukken waarin de behoefte van studenten aan Flexibilisering wordt weergegeven en waar tools worden aangeboden om zelf die behoefte binnen de instelling te toetsen. De samenwerking met ISO en LSVb wordt hier ook opgezocht. Verwachte opleverdatum is Januari 2022.

Daarnaast werken in 2022 alle zoneleden aan flexibiliseringsprojecten binnen de eigen instelling en worden hiervoor doelen gesteld binnen de instelling. Enkele aansprekende voorbeelden zullen hieronder genoemd worden. De studentroutes zijn ook terug te vinden in de plannen van aanpak van de zone instellingen (zie bijlagen)

Studentroute 1: Eigen tempo

- UU heeft sinds studiejaar 19-20 de mogelijkheid om in te schrijven via Flexstuderen voor een geselecteerd aantal opleidingen (op dit moment 12 masters en 2 bachelors) en onder bepaalde voorwaarden. Bedoeling is dat dit ook in studiejaar 21-22 mogelijk is. Opschaling is afhankelijk van de evaluatie van OCW en verankering van het Flexstuderen in de WHW.
- HU geeft vervolg aan de pilot Experiment Leeruitkomsten. De doorontwikkeling van de 36 flexibele deeltijdopleidingen binnen HU zal zich in 2022 voornamelijk focussen op programmatisch toetsen, kennisuitwisseling en verdere samenwerking tussen flexibele deeltijd opleidingen en inbedding van requirements in informatiesystemen.

Studentroute 2: Buiten de gebaande paden

- Avans steekt expliciet in op deze studentroute! In de ambitie wordt gesproken over 25 % vrije keuze voor iedere student. Hier worden geen restricties bij aangegeven: de student bepaalt. In het hierop geformuleerde onderwijsmodel wordt dit verder uitgewerkt in algemeen geldende ontwerpprincipes en organisatieafspraken, waarmee we standaardiseren om te kunnen flexibiliseren.
- Saxion biedt vanuit Saxion onderwijsmodel (SOM) studenten de mogelijkheid om, vanuit de gekozen studierichting, extra verbreding en verdieping te vinden. Enerzijds wordt dit gedaan door het werken vanuit persoonlijke leervragen binnen modules, anderzijds kunnen studenten (leer)inhouden uit ander onderwijs van Saxion volgen, mits het een bijdrage levert aan het professionele en/of persoonlijke profiel.

Studentroute 3: MijnDiploma

- Hanzehogeschool biedt Hanze Educatie Academie: alle docentopleidingen in één Academie, waardoor studenten eenvoudiger onderdelen van deze opleidingen in hun eigen leerroute kunnen plaatsen. Dit is in ontwikkeling.
- My Diploma is currently possible within TU/e but does not have much immediate added value. Students can create their own program, through a free doctoral degree, but this is hardly used. However, students do make use of the opportunity to create their own program in the elective space. Also, within route 4 work is being done to further modularize education. This would, in time, also further support route 3.
- Wageningen: Gebaseerd op eduXchange werken we in de EWUU alliantie aan het concept flexibele joint miniprogrammas. studenten zullen binnen bepaalde thema's hun eigen minor of minorachtige programma samen kunnen stellen.
Ook zijn we verdere stappen aan het ondernemen voor een transdisciplinaire master met de EWUU instellingen

Studentroute 4: Modulair studeren

- Avans: Bij de deeltijdopleidingen is al sprake van modulair studeren. Iedere opleiding is vorm gegeven in de vorm van modules van 15 of 30 EC waar een student zich voor inschrijft. Dat zijn zowel studenten die bekostigd een diplomagericht traject volgen, maar straks ook steeds meer werkende volwassenen die maar 1 of meer modules volgen, onbekostigd, zg aanschuijfonderwijs.
- BUas: As a participant in the pilot Microcredentials we will gather learnings which will help us on the long run to decide of and how we want to pursue modular learning student path.

Werkwijze (Inspanningen)

Binnen de Versnellingszone komen we in 2022 tien keer plenair bijeen. We maken hierbij onderscheid tussen een update bijeenkomst en een thema bijeenkomst. In de update bijeenkomsten (6) geven we (online) een update van alles wat er loopt rondom de zone Flexibilisering. Er is ruimte voor vragen en uitwisseling maar vooral gericht op zenden. In de themabijeenkomsten (4) organiseren we een hele dag (fysiek op locatie) om met de zoneleden aan de slag te gaan met een actueel thema relevant voor zowel de zone als de zoneleden. We verzamelen hier ook input vanuit de zoneleden voor. De zoneleden geven input voor de verschillende gesprekstafels waaraan we op landelijk niveau vanuit het kernteam betrokken zijn. Deze input kan zowel tijdens de plenaire bijeenkomsten als bij de werkgroepen of aparte themabijeenkomsten verzameld worden, bijvoorbeeld in de pilot Microcredentials of de pilot Studentmobiliteit.

Alle deelnemende instellingen zijn waar mogelijk bij tenminste één werkgroep betrokken en hebben zich gecommitteerd aan projecten/pilots op minimaal één van de vier studentroutes (zoals terug te vinden is in de plannen van aanpak van de instellingen).

De werkwijze van deze zone is agile, waarbij geen vastomlijnd programmaplan tot 2023 is geschreven, maar continue de koers wordt bewaakt.